

Inhoud

Een woordje vooraf	8
Er waren eens ... puntjes, streepjes en krulletjes	10
Tweede en derde eeuw voor Christus	10
Zesde eeuw na Christus	11
Zevende tot en met twaalfde eeuw na Christus	11
Dertiende en veertiende eeuw	12
Vijftiende eeuw	13
Zestiende en zeventiende eeuw	14
Achttiende en negentiende eeuw	15
Tweede helft negentiende eeuw	17
Twintigste eeuw	17
Eenentwintigste eeuw	18
De punt.....	20
Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Waarom?	20
Zijn titels van boeken, artikelen en dergelijke zinnen?	20
De punt en het wereldwijde web.....	21
Geheugensteuntje: wel of geen punt bij afkortingen?	22
Wees de scherpstlijper te slim af: puntjes bij namen en titels.....	23
Planeet Cijfer.....	24
Weetje: de of het punt?	24
Er was eens ... de punt.....	25
Datums en afko's in de middeleeuwen	25
Afko's en namen	26
Punten en titels.....	26
Weetje: de emotionele punt	27
In English, en français, auf Deutsch	27
Engels	27
Frans	28
Duits	28
De komma.....	29
Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Waarom?	29
Fragment uit 'Komma', van Drs. P.	29
Opsomming.....	30
Geheugensteuntje: de betekenis van de komma	31
Aansprekingen of tussenwerpsels.....	31
Bijstellingen.....	32

Tot in de puntjes ...
Praktische leestekengids

Geheugensteuntje: de komma in de brief	33
Pauses in zinnen	33
Wees de scherpslijper te slim af: mag er een komma voor 'en'?	36
Voor de duidelijkheid	36
Geheugensteuntje: komma voor <i>die</i> en <i>dat</i>	38
Weetje: de komma die verplicht tot naaktlopen	38
Planeet Cijfer	39
Er was eens ... de komma	39
In English, en français, auf Deutsch	40
Engels	40
Frans	41
Duits	42
De puntkomma	43
Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Waarom?	43
Lijstjes	43
Gedachten die bij elkaar horen aan elkaar koppelen	44
Wees de scherpslijper te slim af: puntkomma of dubbele punt	45
Er was eens ... de puntkomma	46
In English, en français, auf Deutsch	46
Engels	46
Frans	46
Duits	46
Het vraagteken	48
Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Waarom?	48
Iets vragen?	48
De vraag die geen vraag is	49
De mededeling die een vraag wordt	49
Wanneer zeker geen vraagteken	50
Wees de scherpslijper te slim af: het vraagteken in combinatie met andere leestekens	51
Er was eens ... het vraagteken	52
Weetje: de interrobang	53
In English, en français, auf deutsch	53
Engels	53
Frans	54
Duits	54
Het uitroepteken	55
Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Waarom?	55

Tot in de puntjes ...
Praktische leestekengids

Gewoon roepen	55
Planeet Cijfer: !!:!	57
Wees de scherpstlijper te slim af: het uitroepeteken samen met andere leestekens.....	59
Weetje: het Spaanse vraagteken en uitroepeteken	60
Er was eens ... het uitroepeteken	60
Uitroepeteken of uitroepingsteken?	61
Weetje: het groene uitroep(ings)teken	62
In English, en français, auf Deutsch	62
Engels	62
Frans	63
Duits	63
De dubbele punt.....	64
Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Waarom?	64
Voor een aankondiging, een beschrijving of een verklaring	64
Lijstjes.....	65
Voor een citaat (of quote).....	66
Geheugensteuntjes voor de dubbele punt	67
Wees de scherpstlijper te slim af: wel of geen hoofdletters	69
Planeet Cijfer	70
Weetje: hoe heet dit leesteken nu echt?	71
Er was eens ... de dubbele punt	72
In English, en français, auf Deutsch	72
Engels	72
Frans	72
Duits	73
De aanhalingstekens.....	74
Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Waarom?	74
Citaten (quotes).....	74
Ironie	75
Weetje: luchtaanhalingstekens.....	77
Geheugensteuntje: 'Opgelet!'	78
Voor ongewone, onbekende of zelfverzonnen woorden	78
Voor titels, motto's, lijfspreuken	79
Geheugensteuntje: hoog of laag / recht of gekruld / enkel of dubbel / vishaakjes	80
Extra stap: combineren	82
Wees de scherpstlijper te slim af: komma binnen of buiten de aanhalingstekens.....	84
Er was eens ... het aanhalingsteken.....	85

In English, en français, auf Deutsch	87
Engels	87
Frans	87
Duits	87
De apostrof	89
Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Waarom?	89
Bij samentrekkingen en ontbrekende letters	89
Weetje: snel zijn op Twitter.....	90
Weetje: de dichter en de apostrof.....	91
Meervoud en bezit: de officiële spellingregels	91
Wees de scherpstlijper te slim af: de bezits-s bij namen	94
Afko's	95
Planeet Cijfer: combinatie met cijfers, + en -	96
Komma of recht?	96
Weetje: De Internationale dag van de typografisch correcte apostrof.....	97
Er was eens ... de apostrof	97
Weetje: de naam apostrof.....	99
In English, en français, auf Deutsch	99
Engels	99
Frans	100
Duits	100
Het streepje	101
Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Waarom?	101
Het afbreekteken.....	101
Geheugensteuntjes voor het afbreekteken	102
Het weglatingsteken	102
Geheugensteuntje: samentrekkingen zonder streepjes	104
Het koppelteken	104
Geheugensteuntje: woordgroepen, samenstellingen en samenkoppelingen	105
Wees de scherpstlijper te slim af: quizvraag	106
Wees de scherpstlijper te slim af: het antwoord.....	109
Er was eens ... het streepje	110
In English, en français, auf Deutsch	111
Engels	111
Frans	111
Duits	111
Het gedachtestreepje	112

Tot in de puntjes ...
Praktische leestekengids

Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Waarom?	112
Weetje: wat is een kastlijntje?	113
Een extraatje	113
Een onverwachte wending	114
Verticale lijstjes	114
Planeet Cijfer	115
Er was eens ... het gedachtestreepje	115
In English, en français, auf Deutsch	118
Engels	118
Frans	119
Duits	119
De haakjes	120
Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Waarom?	120
Voor nuttige informatie die niet noodzakelijk is	120
Haakjes voor de duidelijkheid	121
Wees de scherpstlijper te slim af: de strategie van de haakjes	122
Er waren eens ... de haakjes	122
In English, en français, auf Deutsch	124
Engels	124
Frans	124
Duits	124
Het beletselteken	125
Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Waarom?	125
Gedachten	125
Het beletselteken en andere leestekens	126
Het beletselteken en hoofdletters	127
Puntjes in citaten	127
Wees de scherpstlijper te slim af: wel of geen spaties	128
Er was eens ... het beletselteken	128
In English, en français, auf Deutsch	129
Engels	129
Frans	130
De schuine streep	131
Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Waarom?	131
Het of-streepje	131
En/of	132
Afko's	133

Tot in de puntjes ...
Praktische leestekengids

Wees de scherpslijper te slim af: wel/geen spaties.....	134
Planeet Cijfer.....	135
Weetje: gesproken leestekens.....	136
Er was eens ... de schuine streep	136
In English, en français, auf Deutsch	137
Engels	137
Frans	137
Duits	138
En dan nog dit	139
De ampersand &	139
Weetje: waar komen het teken en de naam 'ampersand' vandaan?	140
Leestekenvers.....	141
Het apenstaartje @	142
Weetje: @ the Ladies	143
De asterisk *.....	144
De hashtag #	146
Weetje: Twitter is niet de uitvinder van de hashtag	147
De emoji :-)).....	148
Wees de scherpslijper te slim af: emoji of emoji's?	149
Dankwoord	150
Afbeeldingen	152
QR-codes	152
Meer lezen?	153
Algemeen	153
Geschiedenis	154
Algemeen.....	154
Historische gidsen over interpunctie.....	155
Andere talen	155
Engels	155
Frans	155
Duits	156
Spaans	156
Register	157